

عنوان مقاله:

بررسی شاخص‌های کمی مقاومت به خشکی در گلرنگ بهاره (*Carthamus tinctorius L.*)

محل انتشار:

همایش ملی مدیریت تنش خشکی و کمبود آب در زراعت (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

یونس رامشک نیا - دانشجوی دوره دکتری دانشگاه دولتی باکو و کارشناس ارشد اصلاح نباتات دانشگاه آزاد اسلامی

بهنام طهماسب پور - استاد دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

الناز صباغ تازه - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز و دانشجوی دوره دکتری

خلاصه مقاله:

با توجه به نیاز فزاینده کشور به روغن‌های خوراکی، توسعه کشت دانه‌های روغنی از اهمیت زیادی برخوردار است. از بین دانه‌های روغنی سازگار با شرایط کشور، گلرنگ به عنوان یک گیاه بومی ایران و مقاوم به تنش‌های خشکی و شوری از آینده نویدبخش برخوردار است، از آنجا که شناخت ارقام مقاوم به تنش و گروه‌بندی آنها جهت برنامه‌ریزی صحیح در برنامه‌های به نژادی گیاهان حائز اهمیت می‌باشد، این مطالعه به منظور گروه‌بندی ارقام گلرنگ بهاره در سه رژیم رطوبتی، دارای تنش خشکی (به ترتیب شش و پنج بار آبیاری) و بدون تنش (هفت بار آبیاری) انجام شد. در این مطالعه 26 رقم گلرنگ در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی به صورت اسپلیت پلات با دو تکرار مورد ارزیابی قرار گرفتند. از نظر شاخص تحمل به تنش (STI) حساسترین ارقام در هر دو سطح تنش آبی واریته‌های محلی زرقان IV و محلی میانه A، و مقاوم‌ترین ارقام نسبت به این شرایط واریته N51016 تعیین گردید. نتایج نشان می‌دهد رقم N51016 بالاترین مقادیر شاخص‌های GMP, MP و STI را به خود اختصاص داد. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان گفت که تحت هر دو شرایط محیطی شاخص‌های GMP, MP و STI توانستند ارقام متحمل و حساس را بهتر تشخیص دهند، لذا از شاخص‌های فوق می‌توان برای انتخاب ارقام مقاوم به خشکی با توجه به اهداف به نژادی در گلرنگ بهاره استفاده کرد. نتایج همبستگی ساده شاخص‌ها نشان می‌دهد که دو شاخص Yp (عملکرد در شرایط عادی) و Ys (عملکرد در شرایط تنش) بیشترین همبستگی مثبت و معنی‌دار با شاخص‌های GMP, MP و STI تحت هر دو شرایط تنش دارند، در حالی که همبستگی Ys با SSI در هر دو شرایط منفی و معنی‌دار بود. بنابراین می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که شاخص‌های GMP, MP و STI می‌توانند به عنوان مناسب‌ترین شاخص‌ها برای ارزیابی و شناسایی ارقام تحت تنش خشکی در برنامه‌های اصلاحی مورد استفاده قرار گیرند.

کلمات کلیدی:

شاخص‌های کمی، مقاومت به خشکی، گلرنگ بهاره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/247398>

